GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 198. Joi, 4 (16) Septemvre. 1886.

Braşovŭ, 3 Septemvre 1886.

După scirile cele mai nouĕ, ce sosescŭ din peninsula balcanică, şi după opiniunile esprimate de foile rusescĭ şi germane, arŭ merge tóte strună în cestiunea bulgară, aşa cum dorescŭ guvernele celorŭ trei împĕrăţii aliate séu, mai nemeritŭ ḑisŭ, cum doresce Rusia, care cântă aḑi prima violină în marele concertŭ europénŭ.

D-lŭ de Giers pare a fi mai mare meşterŭ-diplomatŭ şi decâtŭ antecesorulŭ sĕu, rĕposatulŭ principe Gorciacov, dér este şi situaţiunea generală politică în Europa în momentulŭ de faţă fórte favorabilă Rusiei. Fatala rivalitate dintre cele douĕ naţiunĭ culte ale occidentului, dintre Francesĭ şi Germanĭ, a făcutŭ posibilă preponderanţa diplomaţiei ruse în concertulŭ statelorŭ europene. Ce mare deosebire între epoca de aḑi şi între timpulŭ când Napoleonŭ alŭ III-lea era dirigentulŭ chorului diplomaticŭ!

Ministrulŭ de esterne rusescŭ a dobênditŭ în timpulŭ din urmă douĕ marĭ succese. Mai ântêiu i-a succesŭ a intimida pe cancelarulŭ germanŭ. Despre acésta foile englezescĭ sciu sĕ istoriséscă multe, fiindŭ cu tótele de acordŭ, că Bismark a cedatŭ Rusiei în cestiunea bulgară numai de frica unei alianţe franco-rusescĭ.

„Times“ din Londra rĕspunḑêndŭ la unŭ articulŭ alŭ ḑiarului bismarkianŭ, în care se variéză vechia melodiă despre înţelegerea dintre cele trei împĕrăţii, recunósce că principele de Bismark îşĭ dă mare ostenélă pentru a împăca interesele austriace cu cele rusescĭ şi apoi adauge: „Însĕ şi „Norddeutsche Allg. Ztg.“ a mărturisit'o, că numai ameninţările presei rusescĭ şĭ-o eventuală alianţă ruso-francesă au făcutŭ pe marele cancelarŭ sĕ se arate atâtŭ de binevoitorŭ pentru interesele rusescĭ, şi lumea susţine — cu dreptŭ cuvêntŭ póte — că guvernulŭ rusŭ n'are decâtŭ sĕ cocheteze puţinŭ cu Francia, pentru ca sĕ-şĭ asigure în totŭ momentulŭ bunăvoinţa principelui de Bismark“.

Alŭ doilea succesŭ alŭ d-lui de Giers este apropierea Turciei de Rusia. Circulara ce a adresat'o ministrulŭ de esterne turcescŭ Saidpaşa către puterĭ indică acéstă apropiare, consêmţindŭ la abdicarea prinţului Alexandru şi amintindŭ în modŭ amicabilŭ asigurările, ce le-a primitŭ dela guvernulŭ rusescŭ, că nu are de gândŭ a interveni în Bulgaria. Se vorbesce chiar de planulŭ unei alianţe formale ruso-turcescĭ şi foile russe pledéză cu focŭ pentru acéstă combinaţiune, ḑicêndŭ că Rusia se póte apropia de Turcia fără a deveni infidelă politicei sale tradiţiunale; „pentru viitorulŭ Slavilorŭ şi alŭ bisericei ortodoxe ar fi chiarŭ mai bine, ca creştinii din Orientŭ sĕ fiă guvernaţi de paşale turcescĭ în modŭ autonomŭ, decâtŭ de prinţĭ germanĭ“...

Se vorbea 'n timpulŭ din urmă de-o încordare între cabinetele din Viena şi Petersburg în urma celorŭ petrecute în Sofia şi „N. fr. Presse“ înregistra ca bătătorŭ la ochĭ faptulŭ că, deşi Suveranii Austriei şi ai Rusiei se află în mare apropiare la manevrele trupelorŭ lorŭ, nu s'au salutatŭ ca de obiceiu prin trimişĭ specialĭ. Nu scimŭ décă acéstă formalitate s'a împlinitŭ mai tărḑiu, ajunge însĕ că monarchulŭ nostru a datŭ unŭ prânḑŭ de gală la Lubien în Galiţia cu ocasiunea ḑilei Ţarului, redicândŭ în sănătatea lui unŭ toastŭ, la care Ţarulŭ i-a mulţumitŭ prin telegramă.

Se pare dér că fóia rusĕscă „Novosti“ vorbesce numai curatulŭ adevĕrŭ, când susţine că deocamdată Rusia n'are nicĭ unŭ motivŭ de a se plânge nicĭ în privinţa Germaniei, nicĭ în privinţa Austriei, deórece atitudinea lorŭ corĕspunde pe deplinŭ dorinţei ce au esprimat'o, de-a mănţiné cu orĭ şi ce preţŭ pacea europénă.

„Cu orĭ-ce preţŭ,“ eată ce ni se pare de necreḑutŭ chiar şi din partea Germaniei şi a Austriei oficiale. Câtŭ pentru politica neoficială ce se face în aceste douĕ state nu mai trebue sĕ-o spunemŭ, că nu armoniază nicĭdecum cu acordurile lăudatei înţelegerĭ dintre cele trei marĭ puterĭ,“ Ca sĕ tăcem de strigătele „josŭ cu Ruşii!“ ce au rĕsunatŭ în Budapeşta cu ocasiunea trecerei prinţului Alexandru prin acelŭ oraşŭ, nu se póte nega că mai întrégа pressă independentă din Austro-Ungaria şi Germania a luatŭ în apĕrare pe prinţulŭ Alexandru. „Novosti“ are prin urmare cuvêntŭ de a fi neliniştitŭ de agitaţiunea ce se face pentru prinţulŭ Alexandru, mai alesŭ când ea îşĭ află unŭ rĕsunetŭ aşa de puternicŭ chiar în Sobrania bulgărĕscă.

Suntemŭ fórte curioşĭ sĕ vedemŭ resultatulŭ nouei acţiunĭ diplomatice a puterilorŭ, în scopŭ de a regula afacerea încurcată bulgară. Fórte multŭ depinde în aste împrejurărĭ şi de atitudinea Angliei, care după telegramele din urmă se pregătesce a face o seriósă oposiţiune Rusiei, fiindcă vede că nu mai e de glumitŭ. In Londra e mare temerea, că se vorŭ nasce complicaţiunĭ în continentulŭ europénŭ din causa Bulgariei şi ordinulŭ ce s'a datŭ arsenalelorŭ englese de a pregăti corăbiile de rĕsboiu trebue sĕ întărĕscă numai acéstă temere.

Cestiunea bulgară.

»Tageblatt« din Berlinŭ pretinde a fi informatŭ bine, că Austro-Ungaria e decisă a se opune trimiterii unui comisarŭ rusŭ în Bulgaria; acéstă decisiune ar fi prima consecinţă a convorbirii lui Tisza cu comitele Kalnoky. Din Londra se scrie către »National-Zeitung«, că afacerea bulgară ar putea ajunge, în legătură cu cestiunile de neînţelegere dintre Rusia şi Anglia, în Asia. Ocuparea Bulgariei va fi combătută pe faţă.

— Precum se scrie din Varşovia către »Gazeta Narodova,« comandantulŭ militarŭ de acolo într'unŭ ordinŭ de ḑi sĕ fi provocatŭ pe oficerii districtului sĕu, ca sĕ se anunţe la timpŭ aceia, carĭ în casulŭ datŭ ar fi aplecaţĭ sĕ între în armata bulgară

— O iradea imperială turcĕscă dispune chemarea Redifilorŭ dela Brussa şi Dardanele, din care se vorŭ forma 4 batalióne de câte 800 ómenĭ. In Siwas, Zile, Amassia, Karahissar şi Erzingian, Redifii au primitŭ de asemenea ordinulŭ sĕ fiă gata.

— Arsenalele din Englitera au primitŭ ordinŭ sĕ aibă materialŭ gata spre a putea, la unŭ ordinŭ datŭ, sĕ înarmeze 30 de bastimente de comerciu.

— „Românulŭ“ scrie: Amŭ reprodusŭ scirea privitóre la sgomotulŭ respânditŭ, că s'ar trata o alianţă între România, Serbia şi Bulgaria. Scimŭ că unŭ înaltŭ personagiu bulgarŭ s'a întreţinutŭ de acéstă afacere cu primulŭ nostru ministru.

— Se telegrafiază din Londra ḑiarului »Galignani's Messenger“ că asociaţiunea patriotică face sĕ circule în tótă Englitera o petiţiune adresată marchisului de Salisbury şi cerêndŭ guvernului o acţiune promptă şi energică în orientŭ. Petiţiunea se ḑice că e d'o importanţă vitală, ca trupele rusescĭ sĕ nu pótă străbate în peninsula Balcanică şi mai presus de orĭ ce ca Constantinopolulŭ sĕ fiă preservatŭ de controlulŭ rusescŭ. Guvernulŭ englezŭ este invitatŭ ca sĕ se opună prin tóte mijlócele la ocuparea Bulgariei şi Rumeliei de către Ruşĭ.

Finis Bulgariæ.

Se scriu următórele din Sofia ḑiarului „Correspondance de Vienne“:

O mare nelinişte a cuprinsŭ ţéra îndată după plecarea prinţului Alexandru. Se simte că lucrurĭ grave se vorŭ întêmpla, ce are sĕ fiă nu se scie. O mulţime de sgomote de totŭ felulŭ sĕ rĕspândescŭ în tótă ţéra. Sĕ afirmă că Rusia se pregătesce în linişte sĕ anexeze purŭ şi simplu Bulgaria, cum a făcutŭ Austria cu Bosnia şi Herţegovina. La cea mai mică neînţelegere ce se va produce, — şi disordinĭ se vorŭ produce orĭ când va voi Rusia, — armatele Ţarului vorŭ intra în Bulgaria şi nu vorŭ mai eşi.

Cei trei împĕraţĭ se ḑice că ar fi de acordŭ în acéstă privinţă. Se dice că la Franzensbad d. de Bismark ar fi ḑisŭ următórele d-lui de Giers: „In loculŭ d-tale aşĭ declara purŭ şi simplu că Bulgaria îmĭ aparţine şi aşĭ începe sĕ restabilescŭ ordinea. Pentru unŭ poporŭ aşa de patriarchalŭ acésta ar folosi de o miiă de orĭ mai multŭ ca constituţia ce i'ai făcutŭ cadou. Oh! eu n'aşĭ sta de locŭ la îndoială«.

Tinerimea nóstră academică.

Braşovŭ, Septemvre 1886.

S'a scrisŭ de-o vreme câte ceva, şi s'a vorbitŭ mai multŭ de spiritulŭ, de care e cuprinsă tinerimea nóstră dela scólele mai înalte; s'a ḑisŭ şi bine, s'a ḑisŭ şi rĕu, ne-amŭ şi bucuratŭ şi ne-a părutŭ şi rĕu, căcĭ mai multŭ decâtŭ orĭ şi ce ne stă sórtea tinerimei la inimă. Tênĕrulŭ studentŭ e dóră »cea mai înaltă speranţă a istoriei« — ḑicea unŭ profesorŭ germanŭ — »sĕ înţelege numai atuncĭ, când elŭ pe deplinŭ este introdusŭ în înţelegerea noţiunei sale“. Nu póte sta altfelŭ lucrulŭ nicĭ cu tênĕrulŭ românŭ, pe care încă'lŭ putemŭ numi continuarea viă a istoriei trecutului nostru, de aceea privindŭ la tinerime ne-amŭ deprinsŭ a privi icóna viitorului. Tinerimea română a înţelesŭ totdéuna acésta şi vorbele de nemulţămire, ce au rĕsuflatŭ prin tiparŭ, mĕ încredinţéză, că în adevĕrŭ în halulŭ, în care ne aflămŭ, ea încă nu a putută sĕ se ferĕscă pe deplinŭ de unele rele influenţe. De aceea şi dorimŭ, ca tinerii noştri sĕ primĕscă şi sĕ judece observările, ce vomŭ face, aşa după cum vrednice vorŭ fi.

Prin caracterulŭ sĕu specificŭ, prin libertatea sa şi prin îndeletnicirea sa cu sciinţa, studentulŭ e avisatŭ la studentŭ; în puterea acestui specificŭ caracterŭ forméză tinerii academicĭ o unitate, pusă pe destule motive de reciprocă atingere, înfrăţire. Dreptŭ mai este apoi, că acéstă a lorŭ unitate întrunesce mai tóte gândirile şi sentimentele, carĭ în lumea mare, în care şi ea se mişcă, producŭ simpatii şi antipatii, amiciţiă şi duşmăniă; deosebirea e, că la tinerĭ şi unele şi altele suntŭ sprijinite de foculŭ şi forţa tinereţelorŭ, aşa că la dênşii devinŭ mai totdéuna violente conflictele şi mai intime relaţiunile de prieteniă. Étă de ce ne pare atâtŭ de rĕu, când auḑimŭ, că între tinerii noştri esistă diferenţe prea marĭ de idei şi sentimente, împrejurare, ce érăşĭ se esplică prin modulŭ feluritŭ de educaţiă, prin care trecŭ ei, unii în scolĭ românescĭ, alţii în scolĭ unguresci. Aşa veḑĭ cu durere, că şi în micele lorŭ societăţĭ se stabilesce de multe orĭ, séu mai bine: cércă sĕ se stabiléscă unŭ curentŭ de autoritate, acesta provócă naşcerea curentului contrarŭ de libertate, şi aşa neînţelegerea! E greu sĕ-i convingĭ apoi, că ar trebui sĕ se cârmuiéscă printr'unŭ felŭ de self-government în marginele societăţei lorŭ — aşa cum îi dă Ghica esplicare în Scrisórea IX către Alexandri — fiăcare sĕ fiă guvernatŭ de toţĭ ceilalţĭ. Până nu va fi aşa, trébă prea puţină se va face. Dovéda o avemŭ la Cluşiu, unde nu s'a putută aranja nicĭ unŭ concertŭ, dovédă la Pesta, unde.... Dér de ajunsŭ, credemŭ că amŭ atinsŭ córda cea mai vibrantă în relaţiunile tinerilorŭ noştri, pentru ca sĕ sperămŭ că vibraţiunile ei se vorŭ rări, sĕ nu mai scótă atâtŭ de ascuţite sunete, încâtŭ sĕ ajungă până la noi...

Şi aicĭ, ca şi 'n totŭ loculŭ, gândirile şi sentimentele îşĭ au sprijinulŭ de multe orĭ în personalitatea cutăruia şi cutăruia şi de aceea prea multŭ amŭ dori ca tinerii noştri sĕ nu cunóscă în ale lorŭ treburĭ altă normă decâtŭ voinţa de-a se supune adevĕrului. Acésta e după a nóstră părere singura cale, pe care societăţile nóstre s'ar puté ridica altfelŭ de cum se ridică; atuncĭ ar puté realisa progresulŭ, ce suntŭ chemate sĕ realiseze pe terenulŭ socialŭ şi literarŭ în mijloculŭ tinerimei nóstre şi pe care nu 'lŭ realiséză spre mulţămirea generală. Ciudatŭ, că în orĭce discusiune scopurile se lămurescŭ repede, de suntŭ bune orĭ nu, potrivite orĭ nepotrivite, şi vorba lungă sĕ ne-ajungă se face totdéuna pentru calea de-a le realisa. Aicĭ fiăcare cu o părere, fiăcare părere cu argumente, fiăcare argumentŭ cu sub-argumente şi aşa merge în infinitum. La urma urmelorŭ se nasce şoricelulŭ! De aceea amŭ dori îngăduială dela unii faţă

de ceilalțĭ și căutarea numai a adevĕrului! Ce nu'i comunŭ, ce'i personalŭ — la o parte! Unŭ bĕtrânŭ de-ai noștri imputa tinerilorŭ, — nu cautŭ pe dreptŭ orĭ nedreptŭ — că nu dovedescŭ deajunsă demnitate față de batjocuritorii colegĭ ungurĭ; a face ce dicemŭ noi, ar însemna a dovedi demnitate față de colegii românĭ.

Și fiindcă vorba e de personalitate și demnitate, voiu pomeni aci unŭ casŭ, în care personalitatea singuraticilorŭ e în stare sĕ arunce unŭ felŭ de umbră pe demnitatea tuturora și care amŭ dori sĕ aibă de resultatŭ o mai mare băgare de sémă pentru viitorŭ. Tinerii academicĭ dau unŭ concertŭ, se schimbă ordinea cântecelorŭ, orĭ lasă unŭ cântecŭ afară, nu mai sciu bine, și unulŭ se simte datorŭ sĕ anunțe acésta și o face mai întêiu ungurește: Igen tisztelt hölgyek etc. și apoi românesce: Dómnelorŭ etc., și fiindcă urma danțŭ, se începe cu csárdás și apoi se întorcŭ la bietulŭ jocŭ românescŭ: Ardeléna. Faptele au graiu. Justificare mai că nu mai încape aicĭ. De ce româneșcile jocurĭ și româna limba sĕ le dămŭ noi cu voia îndĕrĕtulŭ celorŭ ungurescĭ? Nu înțelegemŭ, și dorimŭ sĕ fi fostŭ o greșélă întêmplarea. Unŭ Ungurŭ nu ar face asta nicĭ în hatarulŭ unei lumĭ întregĭ!

Atâta voiamŭ sĕ observămŭ cu privire la modulŭ cum societățile nóstre se presintă în viéța și activitatea lorŭ, ce stă mai nemijlocitŭ sub ochii lumei. Amŭ dori sĕ nu mai repețimŭ astfelŭ de observărĭ — carĭ acum amŭ trebuitŭ sĕ le facemŭ. Numai ceva vomŭ mai dice cu privire la activitatea literară privată, ce desvóltă tinerii noștri, și pentru care una orĭ două aparițiunĭ mai cunoscute la cutare séu cutare școlă mai înaltă nu ne dă mĕsura potrivită. Noi amŭ dori sĕ vedemŭ mai sporitŭ exponentulŭ generalŭ alŭ activității tuturorŭ membrilorŭ.

— Amŭ puté dice, că nu suntemŭ mulțămițĭ cu activitatea literară, ce o desvóltă tinerii noștri, înțelegemŭ în ședințele societăților lorŭ. Sĕ sună clopoțelulŭ la deschidere, se anunță prin comitetŭ nișce învitărĭ sosite pentru cutare orĭ cutare petrecere, se publică cărțile din nou incurse pentru bibliotecă, mai împărtășesce póte și casarulŭ ceva despre starea banilorŭ și se sună ér clopoțelulŭ, s'a sfîrșitŭ ședința!... Partea literară !... Nu prea ai parte de ea! Și sĕ-țĭ mai placă apoi sĕ mergĭ la ședințe, când n'ai decâtŭ sĕ asculțĭ „bibliografiă« și sĕ vedĭ de nu sunt greșite adunările și subtragerile în calculii cassarului! Șciu, că într'unŭ anŭ, la una din societățile nóstre academice a funcționatŭ o comisiune literară fără sĕ țină o singură ședință, fiindcă nu i s'a datŭ nicĭ unŭ operatŭ pentru critică! Recunóscemŭ, că se lucră din vreme în vreme câte ceva, dér prea rareorĭ se întêmplă sĕ se producă discusiunĭ, la carĭ sĕ ia parte toțĭ membri, nu disertantulŭ și criticulŭ numai, împrejurare, care s'ar puté esplica póte prin lipsa de interesŭ. Noi nu voimŭ sĕ'i căutămŭ adevĕrata causă.

Lipsa de interesŭ se pótă însĕ pe deplinŭ constată față cu istoria nóstră națională, din care prea rareorĭ orĭ de locŭ nu'șĭ caută tinerii noștri temele lorŭ de studiu. De atâtea orĭ amŭ făcutŭ acéstă supărătóre notiță și de atâtea orĭ au nebăgat'o în sémă! Și nu va dice nime, că nu'i necesară acéstă repețire a supărătórei notițe, când suntŭ tinerĭ, carĭ nu ne cunoscŭ din istoria nóstră decâtŭ câteva nume scose din „Deșteptă-te romăne," pe care îlŭ sciu și Ungurii acum ca și noi, orĭ din vre unŭ articulŭ de diarŭ — mai încolo s'o scie Hajdĕu, Tocilescu, Xenopolŭ și alții, ce sĕ mai ne stricămŭ și noi sănĕtatea cu tomurĭ colbăite! Bene notandum, isprăvile ungurescĭ suntŭ prea bine cunoscute. Voesce fiăcare sĕ fiă și dice că e patriotŭ, cu cutare și cutare aspirațiunĭ — nu ar trebui se uite dér că cunóscerea istoriei nóstre e temelia cea mai trainică a sentimentelorŭ, de carĭ se bucură omulŭ vĕdêndu-le înflorindŭ în inimile tinere. Ar trebui sĕ percurgă totŭ tinerulŭ românŭ istoria vremilorŭ trecute, ca sĕ pótă, ajunsŭ fiindŭ la presentŭ — unde e chematŭ și elŭ sĕ lucre, sĕ muncească — sĕ-șĭ dea și séma cum a ajunsŭ némulŭ lui aicĭ. »Istoria este învĕțătórea omenimei" dîcea Herbart; istoria română sĕ ne învețe a ne cunósce poporulŭ și a'i înțelege dorințele! Atâta voiamŭ de o camdată a dice despre activitatea privată spirituală a tinerilorŭ noștri.

Iată de ce ni s'a părutŭ necesarŭ, sĕ punemŭ sub ochii studenților noștri unele date, carĭ parŭ a dovedi că perdŭ uneorĭ din vedere noțiunea de cive academicŭ — nu-i înțelegemŭ pe toțĭ aicĭ. Voindŭ a sfîrși câtŭ mai de grabă, aducemŭ aminte vorbele din începutŭ:

Tinerimea nóstră e continuarea viă a trecutului nostru; amŭ dori sĕ fiă o continuare strălucită și nu ne îndoimŭ că va da totdéuna dovedĭ că a priceputŭ chemarea sa românéscă! —b—

SCIRILE DILEI.

Cetimŭ în „Telegrafulŭ«: Archiducele Rudolf alŭ Austro-Ungariei va visita pe augușții noștri suveranĭ la Sinaia în luna lui Octomvre.

—x—

D-lŭ de Biez, representantulŭ Franciei la congresulŭ antisemiticŭ din Bucurescĭ, va întreprinde, însoțitŭ de d-lŭ senatorŭ Gherghelŭ, o călĕtoriă prin Moldova de susŭ, spre a vedé însușĭ cum mișună jidovimea prin acele părțĭ.

—x—

O comunicare din Vidinŭ către Camera de comerțŭ din Viena constată, că în tótă Bulgaria stagnézá afacerile. Agenții rușĭ se silescŭ de pe acum sĕ respingă comerțulŭ austro-ungarŭ din Bulgaria. La vămile bulgare se facŭ tarifurĭ secrete pentru comersanții rușĭ.

—x—

Se dice, că renumitulŭ artistŭ francesŭ, d. Coquelin, va juca la Viena o piesă împreună cu d-șóra Agata Bârsescu.

—x—

In Sepsi-Sân-Georgiu s'au bolnăvitŭ de ochĭ 150 de școlarĭ. La 50 din ei s'a constatatŭ bóla egipténă de ochĭ.

—x—

Orașiulŭ Clușiu a avutŭ noroculŭ sĕ găséscă frumósa sumă de 21,000 fl. Lucrulŭ stă așa: în 1870 i s'au avisatŭ într'o afacere urbarială 11.780 fl. Respectivulŭ actŭ însĕ călĕtorì »printr'o întêmplare" în arhivă și suma avisată nu s'a încassatŭ. Érășĭ »printr'o întêmplare« se dete peste actŭ și orașulŭ ajunse acum în posesiunea acelei sume, care cu interese la interese s'a ridicatŭ la 21,000 fl. Câștigulŭ ca câștigulŭ, dér modulŭ cum se ține în evidență averea orașului nu e nicidecum de recomandatŭ.

—x—

Se anunță din Sighetulŭ Marmației, că la 11 Septemvre n. Evreii neologĭ și ortodoxĭ de acolo, întêlnindu-se în biserică, s'au încăeratŭ între ei, șĭ-au ruptŭ hainile și șĭ-au spartŭ capetele. In fine a intervenitŭ poliția și pe »poporulŭ celŭ alesŭ alŭ lui Dumnedeu" l'a scosŭ afară din biserică, ér primarulŭ orășenescŭ le-a închis'o.

Certele de graniță.

Amŭ comunicatŭ alaltăierĭ înțelesulŭ unui comunicatŭ ce oficiosulŭ „Fremdenblatt" din Viena adreséză „Românului" în cestiunea violării fruntarielorŭ. Reproducemŭ astădĭ întregulŭ comunicatŭ, care e următorulŭ:

„Românulŭ" se plânge într'unulŭ din numerile sale mai nouĕ în privința deselorŭ violărĭ de granițe din partea Ungariei, și invită pe guvernulŭ românŭ, în numele demnitățeі națiunei române, d'a pune odată capĕtŭ acestorŭ violărĭ de graniță, facă-se acésta chiar și cu sacrificarea relațiunilorŭ de prieteniă, care esistă între România și Austro-Ungaria.

Din parte-ne putemŭ asigura pe colegii noștri, că și la noi, mai vêrtosŭ în Ungaria, plângerile în privința arbitrarelorŭ violărĭ de granițe din partea Românilorŭ suntŭ totŭ atâtŭ de dese, ca și în Româniа.

Pe câtŭ scimŭ noi, guvernele Austro-Ungariei și Româniеі s'au unitŭ, ca în privința numĕróselorŭ cestiunĭ de granițe în litigiu, a cărorŭ resolvare este mai multŭ îngreuiată din causă că granițele proprietăților particulare nu coincidŭ totdéuna cu granițele statului, sĕ se menţină din ambele părțĭ statulŭ quo, până când întréga cestiune de granițe va fi resolvată, pe basa constatărilorŭ făcute la 1883 la fața locului, în modŭ definitivŭ de către comisiunea mixtă, care se va întruni în decursulŭ lunei acesteia aicĭ la Viena.

Noi dorimŭ, ca acéstă comisiune sĕ isbutéscă a înlătura în modŭ definitivŭ certurile de granițe care sĕ tărăgăiescŭ de atâța anĭ; în acelașĭ timpŭ însĕ amŭ dori ca și guvernulŭ regalŭ românŭ sĕ stăruiască până atuncĭ cu tótă energia pe lângă autoritățile inferióre ca sĕ se manțină în modŭ consciinciosŭ și din partea Românilorŭ statulŭ quo, astfelŭ după cum s'a stipulatŭ, și sĕ nu se mai repete asemenea incidente, cum a fostŭ d. e. acum de curêndŭ celŭ dela Vêrciorova.

Gloria vêndătorilorŭ.

Sub acestŭ titlu „Egyetértés", dela 11 Septemvre nr. 252, vorbindŭ despre faptulŭ, că Germania și Austro-Ungaria au sfătuitŭ pe prințulŭ Alexandru a nu pedepsi pe conjurațĭ, face următórele cutezate espectorărĭ:

„Domnitorilorŭ Germaniei și Austro-Ungariei li s'ar cuveni mai ântêiu lauda, de a fi pășitŭ contra celorŭ ce asigură nepedepsirea acelorŭ ostașĭ, carĭ plătițĭ de-o putere străină s'au conjuratŭ contra principelui, cu care aceștĭ domnitorĭ arŭ fi trebuitŭ sĕ trăiéscă în pace și prietiniă.

Óre în țéra nóstră, unde fidelitatea și virtutea patriotică totdéuna s'a socotitŭ de sântă, afla-se-va unŭ adevĕratŭ cetățénŭ, căruia nu i-ar arde pe sufletŭ infamiă impreunată cu numele monarchiei nóstre? Demnitatea regelui maghiarŭ, onórea patriei maghiare sĕ fiă defaimate prin protegerea trădărei internaționale? Cu ce obrazŭ au pututŭ sĕ se presenteze la Sofia representantulŭ monarchiei nóstre, care și elŭ este obligatŭ prin jurămêntŭ la fidelitate față cu regele și țéra nóstră, ca acolo sĕ céră dela prințulŭ Alexandru, în numele lui Franciscŭ Iosifŭ I, nepedepsirea acelorŭ ostașĭ, carĭ în timpulŭ nopții au năvălitŭ cu revolverulŭ asupra lui, asupra domnitorului lorŭ legitimŭ, asupra beliducelui încununatŭ cu gloriă.... Față cu unii ca aceia, carĭ iau în apĕrare trădarea și violarea de jurămêntŭ, fiă representantulŭ dela Sofia, fiă ministrulŭ de esterne alŭ monarchiei nóstre, — putere-amŭ noi óre

FOILETONU.

Chiniturĭ și strigăturĭ țĕrănescĭ.

Culese de Eugenia Farkas din Cacuciu.

Nime'n lume nu se 'nșélă
Ca fecioru când se 'nsóră,
Prinde patru boi la carŭ
Și-șĭ duce urîtŭ și-amarŭ.

***

Hopŭ, opincă văruită,
Ceealaltă molăită,
Cu ațele totŭ din pĕrŭ
Și din talpă de vițelŭ,
Cu gurguiu 'ntorsŭ pe dosŭ,
Pórt'o Românulŭ fălosŭ.

***

Cisma cusută cu ață
Las'o dracului sĕ zacă,
Cisma cusută cu cui
Pui'o dracu căpĕtâiu.
Opinca mea, sĕraca,
Face sĕ plângă mândra,
După opincĭ, ciórecĭ crețĭ
Fugŭ mândrele, se topescŭ,
Ér curéua 'nțênțĕlată
Face pe mândra 'nșielată.

***

Péna mea din pălăriă
Țĭ-o dau mândră 'nchizeșiă,
Chizeșiă pe o lună
Pentr'o sĕrutare bună

***

Dică cine cum a vré
Io mi-oiu juca mândra mé,
Oiu juca-o ș'oiu suci
Dóră ea m'a pomeni,
Oiu întórce-o și oiu duce
Dóră mi-a da gură dulce.

***

La făgădĕu din dealŭ
Vinu-i bunŭ și cupa-i mare,
Crișmărița-i hîdă tare;
La făgădĕu din vale
Vinu-i bunŭ și cupa-i mică,
Dér crișmărița-i voinică.

***

Nu-i frumosŭ cine se ține,
Ci-i frumosŭ cu-i îi stă bine;
Frumsеța-i de mare prețŭ
Pentru omulŭ celŭ iubețiu.

***

Spune mĭ bade, ce sĕ facŭ,
Că drăguța m'a lăsatŭ?
N'arŭ fi bine óre noi
Sĕ ne iubimŭ amêndoi?
—Ne-amŭ iubi, mândră iubi
Numai de ne-amŭ potrivi,
Da ochii ți-sŭ frumușei
Șĭ-orŭ înșela boii mei.

***

Cine n'are patru boi
N'are ce căta la noi,
Patru boi de și-a lua
Póte că m'a căpĕta.

***

Fă-mĕ Dómne ce mi-i face,
Fă-mĕ Dómne cum îțĭ place,
Fă-mĕ Dómne mĕrŭ gutâi
La mândra la căpĕtâi,
Fă-mé Dómne lemnŭ de tufă,
Sĕ vĕdŭ mândra cum se culcă.

***

Spune-mĭ bade, când te ducĭ,
Sĕ-țĭ dau două mere dulcĭ
Unde-i ședé sĕ le mâncĭ,
Sĕ-țĭ aducĭ bade aminte
De acelea dulcĭ cuvinte
Cu carĭ tu m'ai scosŭ din minte.

***

Mĕi bădițĭ, dragulŭ meu
Dragŭ mĭ-a fostŭ numele tĕu;
De-ai trăi sĕ fi a meu,
De-i muri, sĕ morŭ și eu:
Se ne 'ngrópe lâng'olaltă
Sĕ ne vĕdă lumea tótă.

***

Multŭ mĕ mirŭ și mĕ desmirŭ
De ce 'n jocŭ fetele vinŭ,
Da nevestele ce cată
De șiedŭ cu gura căscată?
—Că suntŭ muște blăstĕmate
Și se bagă ne'ntrebate.

***

Pentru mândra care-mĭ place
Multe lucrurĭ bune așĭ face,
Pentru care mi-i urîtă
Nu dau nicĭ o péră friptă.

***

Câte drăguțe-am avutŭ
Sĕ le strîngŭ a-șĭ face-unŭ têrgŭ,
Da pe câte le-am lăsatŭ
Sĕ le strîngŭ așĭ face-unŭ satŭ.

***

Mĕi bădiță, bade hei,
Când 'i trece pe la noi
Légă clopote pe boi;
Da le légă, bade, légă,
Cu șinóre de cicóre
Sĕ te-audŭ din ședătóre;
De-oiu fi mórtă de beteagă
Ș'intrunŭ cotŭ m'oiu rădĕma
De măicuța m'oiu ruga
Sĕ-mĭ deschidă feréstra,
Sĕ mĕ uitŭ la dumniata.

***

Frundă verde de bojorŭ
Mĕ ducŭ maică sĕ mĕ 'nsorŭ,
Sĕ iau péna bradului
Și pușca 'mpĕratului.

sĕ fimŭ cu încredere, că îşĭ vorŭ ţiné cu credinţă obligămêntulŭ lorŭ?

Sĕ ne aducemŭ numai aminte de autografulŭ regescŭ, de acelŭ autografŭ, care a trebuitŭ sĕ servéscă de lecţiune usturătóre naţiunei. In acelŭ autografŭ se dicea, că spiritulŭ armatei nu póte sĕ fiă altulŭ, decâtŭ acela, care este şi alŭ domnitorului celui mai înaltŭ.... Ore ce felŭ de sêmţĕminte se potŭ nasce în sufletulŭ ostaşilorŭ nostri, când vĕdŭ, că în numele domnitorului lorŭ sĕ protegează violarea de jurămêntŭ şi infidelitatea faţă cu domnitorulŭ unui altŭ statŭ?....

»Ah, ne aducemŭ aminte de tristele umbre ale Golgotei din Aradŭ, de glorioşii eroi, carĭ făceau parte din armata austriacă şi la porunca regelui lorŭ au apĕratŭ constituţiunea maghiară şi libertatea, s'au ţinutŭ cu credinţă de jurămêntulŭ lorŭ până la ultima rĕsuflare şi tocmai de aceea au suferitŭ infama mórte prin spêndurătóre, pe care tribunalele militare le-au dictat'o pentru infidelitate şi trădarea Maiestăţii. Nobilulŭ spiritŭ alŭ acelora ne învéţă, cum sĕ ne creămŭ armată, care cu deplinŭ devotamentŭ sĕ-şĭ apere tronulŭ şi patria. Dér nu şueră óre prin aerŭ cuvintele trădărei de patriă şi ale infidelităţii, ca şi cum o ironiă diavolică ar surîde din ele. Acestŭ hohotŭ ironicŭ óre nu póte odată sĕ rĕsune, spre cea mai înfricoşată surprindere, şi în coridórele cele marĭ ale Hofburg-ului din Viena?«

Scóla de fete a Associaţiunii.

(Urmare şi fine.)

Nr. 89. Comisiunea exmisă din şedinţa dela 24 Augustŭ a. c. pentru a constata întinderea cunoscinţelorŭ din limba română a candidatei pentru unŭ postŭ de învĕţătóre la scóla de fete a Associaţiunii, Cornelia Lupu, raportéză că presentându-se numita candidată înaintea comisiunii, acésta din întrebările făcute s'a convinsŭ că în conversaţiă şi şi în gramatică, d-şóra Lupu e influinţată de dialectulŭ domiciliului ei, şi de dedarea de a cugeta mai ântêiu ungaresce frasa, ce are sĕ o predé pe românesce, ér că în literatura română pare pré puţinŭ orientată. Pe basa acestorŭ considerărĭ, comisiunea e de părere, că celŭ puţinŭ în anulŭ primŭ alŭ eventualei numirĭ de învĕţătóre, nu ar puté prevedé învĕţămêntulŭ din limba română, dér că ar puté fi aplicată pentru limba maghiară, lucru de mână, desemnŭ şi gimnastică (Nr. 311/1-86).

In legătură cu acésta se arată, că informaţiunile cerute asupra candidatei Aurelia Filipescu suntŭ mulţămitóre, şi că prin urmare s'ar puté procede la sĕvêrşirea alegerii unei învĕţătóre, conformŭ conclusului de sub Nr. prot. 88 din şedinţa dela 24 Augustŭ.

— Se decide alegerea învĕţătórei după modalitatea urmată la alegerea învĕţătorilorŭ.

Nr. 90. Inainte de a păşi la alegere, membrulŭ B. P. Harşanŭ, cu provocare la § 31 din statute, şi avêndŭ în vedere, că ar fi presenţĭ 6 membri ordinarĭ, cere ca membrii suplenţĭ sĕ nu fie admişĭ la votŭ.

— Comitetulŭ avêndŭ în vedere că până acum în conformitate cu unŭ conclusŭ anteriorŭ, care în casŭ când membrii ordinarĭ ai comitetului suntŭ în numĕrŭ cu păreche, au fostŭ admişĭ la votŭ şi membrii suplenţĭ, şi avêndŭ în vedere, că în §-ulŭ amintitŭ din statute nu se excludŭ expresŭ dela votŭ membrii suplenţĭ ai comitetului, — decide cu 4 contra 3 voturĭ, admiterea la votŭ şi a membrilorŭ suplenţĭ.

Nr. 91. Urmândŭ la ordine alegerea învĕţătórei prin şedule şi dându-se 11 voturĭ, din aceste a întrunitŭ Aurelia Filipescu 6, ér Cornelia Lupu 5 voturĭ, decĭ:

— Aurelia Filipescu se numesce învĕţătóre la scóla de fete, cu observarea celorŭ cerute de inspectorulŭ regescŭ de scóle cu privire la presentarea documentelorŭ de cualificaţiune, pentru aprobare.

Nr. 92. Membrulŭ I. V. Russu insinuă protestŭ contra alegerii, la care se alătură şi membrulŭ B. P. Harşanu.

— Spre sciinţă.

Nr. 93. Comisiunea scolară, în legătură cu conclusulŭ din şedinţa dela 24 Augustŭ, cu privire la numirea directórei internatului, avêndŭ în vedere necesitatea înlocuirii câtŭ mai curêndŭ a acestui postŭ, ér pe de altă parte, avêndŭ în vedere însemnătatea numirii de directóră a internatului pentru întrega desvoltare ulterióră a scólei şi a internatului Associaţiunii, — propune a oferí directoratulŭ internatului d-şórei Elena baronésa Poppu din Sibiiu.

— Comitetulŭ în unanimitate ofere postulŭ de directóră a internatului d-şórei Elena baroneasă Poppu, care, pentru casulŭ, că primesce ofertulŭ comitetului, se consideră denumită directóră a internatului.

Nr. 94. In legătură cu cele din punctulŭ precedentŭ, şi avêndŭ în vedere că lucrurile pregătitóre suntŭ aprópe terminate:

— Comitetulŭ decide deschiderea şcólei şi a internatului cu 15 Septemvre st. n. a. c

Nr. 95. In legătură cu cele premergĕtóre, şi avêndŭ în vedere disposiţiunile §-lui 57 Art. L. XXXVIII din 1868 şi cele normate în ord. ministerială ddto 26 Aug. 1877 Nr. 21678. II.

— Comitetulŭ se adresează la veneratulŭ consistorŭ archidiecesanŭ din Sibiiu şi la veneratulŭ ordinariatŭ din Blaşiu pentru comunicarea unui planŭ de învĕţămêntŭ din religiune şi morală pentru şcóla civilă, precum şi pentru numirea persónelorŭ încredinţate cu predarea acestui obiectŭ de învĕţămêntŭ.

Nr. 96. Inspectoratulŭ reg. ung. de şcóle alŭ comitatului Sibiiu aduce la cunoscinţă prin hârtia ddtto 27 Augustŭ Nr. 905/1886, că a luatŭ spre sciinţă alegerea de învĕţătorĭ şi numirea de directorŭ alŭ şcólei de fete cu aceea, ca, înainte de aplicare, aleşii carĭ n'au atestatŭ de cualificaţiune formală din limba maghiară, sĕ şi-lŭ câştige, ér după doi anĭ de serviciu sĕ facă esamenulŭ de cualificaţiune prescrisŭ pentru şcólele civile. Er în câtŭ privesce termenulŭ deschiderei şcólei dispune, ca, deórece statutulŭ de organisare şi planulŭ de învĕţămêntŭ alŭ şcólei s'a presentatŭ din partea comitetului administrativŭ alŭ comitatului în 8 Augustŭ a. c. la In. ministerŭ, cu deschiderea sĕ se aştepte până la 8 Sept. st. n. a. c. pentru a se susţiné astfelŭ timpulŭ de 30 dile pentru eventualele observărĭ ale autorităţii superióre.

Totŭ cu acéstă ocasiune se cere, ca învĕţătorii numiţĭ sĕ-şĭ presente la timpulŭ sĕu tóte documentele în copiă autentică şi traduse în limba maghiară (Nr. 310/1886).

— Spre sciinţă şi conformare.

Sibiiu, d. u. s.

Iacobŭ Bologa m. p., vice-preşedinte. Dr. D. P. Barceanu m. p., secretarŭ.

Autenticarea acestui procesŭ verbalŭ se încrede d-lorŭ: Br. Ursu, I. V. Russu, B. Stezariu.

Se autentică.

Br. Ursu, m. p. I. V. Russu, m. p.
C. Stezariu, m. p.

Ultime sciri.

Lubien, 13 Septemvre. — Sâmbătă, cu *ocasiunea dilei Ţarului, s'a datŭ unŭ prândŭ de gală la împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ*, care a ridicatŭ unŭ toastŭ în sănĕtatea împĕratului Alexandru. Musica a cântatŭ imnulŭ rusescŭ. Ţarulŭ a mulţămitŭ printr'o telegramă.

Ministrul de instrucţiune românŭ, d. *Sturza*, a sositŭ la amédĭ. A avutŭ o întrevorbire cu contele *Kalnoky,* care i-a înapoiatŭ visita, apoi a asistatŭ la prândulŭ datŭ de împĕratŭ. D. Sturza a plecatŭ astă nópte la Lemberg, de unde, după „Noua Pressă Liberă", el ar merge chiarŭ astădĭ la Berlinŭ.

Londra, 13 Septemvre. — *Arsenalulŭ dela Chatham* a primitŭ ordinulŭ sĕ *iuţéscă lucrările de înarmare a corăbiilorŭ şi la trebuinţă sĕ lucreze nóptea.* Aceste instrucţiunĭ au causatŭ óre-care emoţiune, căcĭ dau locŭ la temerĭ de complicaţiunĭ continentale.

Sofia, 13 Septemvre. — Se aştéptă actulŭ de *recunóştere alŭ regenţei de către marele puterĭ.* Câţiva agenţĭ diplomaticĭ ar fi primitŭ ordinulŭ de a informa în acéstă privinţă pe ministrulŭ afacerilorŭ străine.

Sofia, 13 Septemvre. Ca rĕspunsŭ la telegrama de felicitare ce i s'a adresatŭ cu ocasiunea dilei sale, Ţarulŭ a însărcinatŭ pe consululŭ Rusiei sĕ mulţăméscă guvernului, clerului şi representanţilorŭ societăţii bulgărescĭ. Elŭ şi-a esprimatŭ speranţa că Bulgaria, de a cărei prosperitate se intereséză aşa de multŭ, va sci sĕ 'şĭ asigureze binefacerile ordinei şi a liniscei, de care are o trebuinţă atâtŭ de imperiósă, adăugêndŭ că cu câtŭ se va arăta mai la înălţimea acestui lucru, cu atâtŭ va dobêndi mai multŭ binevoitórea protecţiune a Rusiei.

Craiova, 13 Septemvre. Cu ocasiunea unei întrunirĭ antisemitice, turburărĭ s'au ivitŭ erĭ séra. După întrunire publiculŭ a pornitŭ cu musica şi masalale la Sinagogă, unde s'au spartŭ giamurĭ. Mai multe case au fostŭ atacate. O cafenea a luatŭ focŭ. Mai multe arestărĭ s'au făcutŭ. (Prunc. Rom.)

Rusciucŭ, 13 Septemvre. Rusia a cerutŭ ca alegerea principelui sĕ se amâne. Ea va sprijini unirea Rumeliei cu Bulgaria şi agrează regenţa.

Odesa, 13 Septemvre. Ţancov şi Cavalov, oficerĭ, carĭ au adusŭ pe principele Bulgariei la Renĭ, au sositŭ aci şi vorŭ pleca la Petersburgŭ. Corespondintele diarului „Novoje Vremja" a plecatŭ cu o misiune secretă la Sofia.

Corespondintele din Rusciuk alŭ „Românului" comunică următórele:

După o scire primită din Sofia, écă rĕspunsulŭ oficialŭ, care s'a primitŭ de reginţă mai înainte de deschiderea Sobraniei, la cererile făcute în numele Bulgariei:

Cestiunea alegerei unui principe la tronulŭ Bulgariei trebue sĕ se mai amâne până ce se vorŭ mai linisci lucrurile în Bulgaria.

Rusia va sprijini unirea Bulgariei cu Rumelia;

Reginţa este agreată de Rusia, pe câtŭ timpŭ ea va sci sĕ mănţină ordinea şi liniscea interióră;

Cestiunea privitóre la asigurarea din partea Rusiei, că se va mănţiné constituţiunea bulgară, precumŭ şi alte puncte, au fostŭ lăsate neatinse. Rusia n'a rĕspunsŭ la ele, dicêndŭ *că se vorŭ pune numai atuncĭ în discuţiune când liniscea va domni cu desĕvêrşire în Bulgaria.*

DIVERSE.

Turnură din cearşafŭ. — O tînĕră damă din Apatinŭ, care — după cum comunică »Zombor és Vidéke« — stă în legătură cu cele mai de frunte familii de acolo, a păgubitŭ într'unŭ modŭ de totŭ ciudatŭ pe proprietarulŭ băilorŭ Riegl. După baiă, ea îşĭ făcea turnură din cearşafulŭ (lepedeulŭ) întrebuinţatŭ şi în acestŭ chipŭ ajunsese în posesiunea a 28 de cearşafurĭ. In sfîrşitŭ se începuse suspicionările şi în urma unei visitărĭ s'a doveditŭ, că turnura consta de regulă din trei cearşafurĭ. Din considerare către familia acelei dame nu s'a făcutŭ arătare criminală.

O operaţiune chirurgicală. — O operaţiune interesantă s'a făcutŭ în luna lui Augustŭ la clinica chirurgicală, în spitalulŭ centralŭ alŭ Vienei, asupra unui bărbatŭ în vêrstă de 23 de anĭ. Intr'unŭ birtŭ la Baden lângă Viena unŭ prestidigitatorŭ produse artificiile sale, înghiţindŭ cuţite furculiţe şi alte asemenea obiecte, retrăgêndule spre mirare spectatorilorŭ după câteva minute éră şĭ din gâtulŭ sĕu. Chelnerulŭ localului, invidiosŭ de aplausele publicului, dicea: „Asemenea meşteşugurĭ suntŭ nimicurĭ, orĭ cine le póte esecuta«. Şi spre a dovedi disele sale, luă o lingură de masă şi o înghiţi într'adevĕrŭ, de şi cu óre-care dificultate. Dér voindŭ s'o retragă, îlŭ părăsi dibăcia lui. In timpŭ de două dile sĕrmanulŭ suferea cele mai grozave durerĭ care-lŭ obligau în fine a căuta ajutorŭ medicalŭ. Mediculŭ localŭ, vĕdêndŭ gravitatea casului, îlŭ trămise la clinica chirurgicală dela Viena. Acolo, prin pipăirea abdomenului şi prin întrebuinţarea instrumentului Gastroscopŭ, inventatŭ de profesorele Mikulicz, prin care sĕ lumineză cavitatea stomacului, se putea constata cu esactitate posiţiunea lingurei în stomacŭ. După acésta constatare se practică o incisiune în epiderma burtei descoperindŭ stomaculŭ; apoi se scose lingura şi se recusŭ rana. Prin indelungata înriurire a sucului gastricŭ lingura se găsea încrustată de rugină. Pacientulŭ, redeşteptându-se câte-va minute după operaţiunea din narcosa cloroformului, fu plinŭ de recunoscinţă şi făcu unŭ jurămêntŭ că nicĭ o dată nu va mai cerca a face concurenţă prestidigitatorilorŭ.

Unŭ brotăcelŭ învĕţatŭ. — La unŭ birtŭ într'o suburbiă dela Viena venise deunădĭ unŭ streinŭ, după aparinţă omŭ de maniere bune şi fórte sociabilŭ, care întrândŭ în conversaţiune cu ceilalţĭ consumătorĭ, aduse vorba asupra domesticirei animalelorŭ, arĕtândŭ că cu stăruinţă şi cu răbdare cineva póte dobêndi resultate surprindĕtóre. „Eu însu'mĭ, dise, am învĕţatŭ unŭ brotăcelŭ, sĕ cunóscă şi indice esactŭ şi regulatŭ prin vocea lui tóte orele dilei şi nopţii.« Spre a demonstra auditorului adevĕrulŭ afirmărei sale, scóse din buzunarŭ unŭ micŭ borcanŭ de sticlă în care se afla închisŭ unŭ brotăcelŭ. După acésta reclamă dela unŭ óspe césorniculŭ sĕu, care arătă şese óre şi jumĕtate. Puindŭ sticla cu brotăcelulŭ pe masă şi césorniculŭ în buzunarŭ, dise: Peste treidecĭ de minute brotăcelulŭ meu va repeta obicĭnuitulŭ sĕu »cua« de şépte orĭ." După câteva minute strĕinulŭ se sculă şi eşi din sală, lăsândŭ sticla cu învĕţatulŭ brotăcelŭ pe masă. Jumĕtatea de oră trecuse, dér strĕinulŭ nu revenise, brotăcelulŭ păstrase tăcerea lui şi posesorulŭ césornicului înţelese cam târdiu că în loculŭ césornicului sĕu căpĕtase unŭ brotăcelŭ, care d'aci înainte'i póte servi de învĕţătură.

Archiepiscopŭ răpitŭ de bandiţĭ. — Foile din Atena anunţă, că nisce bandiţĭ grecĭ au răpitŭ pe bĕtrânulŭ archiepiscopŭ din Elassona, în Macedonia, şi i-au cerutŭ ca preţŭ de rĕscumpărare 100,000 francĭ. Intr'aceea se telegrafiază din Salonicŭ, că Pórta a trimisŭ în urmărirea bandiţilorŭ unŭ despărţĕmêntŭ de 600 soldaţĭ, carĭ după o luptă, în care au fostŭ de amêndouĕ părţile morţĭ şi răniţĭ, i-au prinsŭ şi astfelŭ bandiţii trebuiră sĕ libereze prada lorŭ.

Papa Ióna. — In Veneţia se amunţase representarea piesei de sensaţiune »Papa Ióna« în cincĭ acte. Censura însĕ a opritŭ jucarea piesei ce tratéză cunoscuta istoriă despre alegerea de Papă a călugăriţei Ióna, care în timpulŭ unei procesiunĭ sĕrbătorescĭ se dice că a fostŭ apucată de durerile nascerei. In dilele trecute însĕ s'a jucatŭ piesa într'unŭ teatru poporalŭ din Roma fără sĕ fiă interdisă.

Cursulu pieţei Braşovu

din 15 Septemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.67	Vênd.	8.70
Argint românesc	»	8.60	»	8.66
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9.97
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.90	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	121.½	»	122.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 15 Septemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	107 15
Rentă de hârtiă 5%	94 70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.35
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale transilvane	105.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120.80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	126.60
Renta de hărtiă austriacă	84.70
Renta de arg. austr.	85 50
Renta de aurŭ austr.	118 70
Losurile din 1860	140 40
Acţiunile băncei austro-ungare	864 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288.—
Act. băncei de creditŭ austr.	278.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	9.97
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.70
Londra 10 Livres sterlinge	128.—

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 1 Septemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	94 —	95—
Renta rom. amort. (5%)	$96\frac{3}{4}$	$97\frac{1}{2}$
» convert. (6%)	88—	$88\frac{1}{2}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	34—
Credit fonc. rural (7%)	$103\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{4}$
» „ „ (5%)	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{3}{4}$
» » urban (7%)	100—	101—
» » » (6%)	92—	$92\frac{1}{2}$
» » » (5%)	82—	83—
Banca naţională a României 500 Lei	1028	1038
Ac. de asig. Dacia-Rom.	274	277
« » » Naţională	210	220
Aurŭ contra bilete de bancă	13.95	14.10
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Nr. 3032/1886.

Publicaţiune,

referitóre la închiriarea locuinţelorŭ ce au fostŭ anunţate ca nelocuite.

In urma ordonanţei primite dela inspectoratulŭ de dare ddtto Braşovŭ 16 Februariu a. c. Nr. 13134/1886 se facŭ din nou atenţĭ proprietarii de case, precum că conformŭ §. 12, art. de lege XLIV din anulŭ 1883, în casŭ când nu ar arĕta comunei séu organului orăşenescŭ, însărcinatŭ cu mĕsurarea dărei pe casă, noua închiriere, séu folosire a locuinţelorŭ ce au statŭ deşerte, în timpŭ de 14 ḑile dela aceea schimbare, comitŭ o contravenţiune internaţională şi în sensulŭ §. 100 art. de lege susŭ citatŭ se amendéză cu o pedépsă în banĭ dela 1—8 orĭ mai multŭ decâtŭ suma, cu care ar fi fostŭ espusŭ oficiulŭ de dare a rĕmânea în pagubă.

Totodată se atrage atenţiunea proprietarilorŭ de case, ca la anunţările lorŭ despre locuinţele rĕmase deşerte séu despre inchiriarea acestora sĕ arate precisatŭ numĕrulŭ părţilorŭ constitutive ale locuinţei, şi décă resp. locuinţă se află în parterŭ séu în etagiu, spre stradă séu spre curte. —

Braşovŭ, 10 Septemvre 1886.

Oficiulŭ de dare orăşenescŭ.

CONCURSŬ.

Pentru ocuparea postului de alŭ 2-lea învĕţătorŭ, în clasa a doua, ce deja s'a şi deschisŭ, — alŭ şcólei confesionale gr. cat. din comuna Măgura, în cerculŭ Rodnei vechĭ, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, sĕ escrie concursŭ.

Emolumentele suntŭ:

a) Salarŭ învĕţătorescŭ anualŭ de 180 fl. v. a. plătiţĭ în rate lunare din fondulŭ scolasticŭ.

b) Cuartirŭ liberŭ şi 4 orgii de lemne de focŭ.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ, au de a şi substerne concursele lorŭ, provĕḑute cu documentŭ de cualificaţiune şi din limba maghiară subscrisului senatŭ scolasticŭ până în 25 Septemvre a. c. în care ḑi la 11 óre a. m. va fi alegerea.

Din şedinţa senatului scolasticŭ gr. cat.

Măgura, 4 Septemvre 1886.

Prişedintele: **Iacobŭ Sittericzy**, parochŭ.

Notarulŭ: **Gavrille Rusti.**

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	4.50	7.30	—
Predealŭ	—	9.32	1.14	—
	—	—	—	—
Timişŭ	—	9.56	1.45	—
Braşovŭ	—	10 29	2.32	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa micĕ	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.34	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.52	—
Teiuşŭ	2.34	—	11.41	—
Aiudŭ	2.55	—	1.12	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.42	—
Uióra	3.24	—	1.51	—
Cucerdea	3.36	—	2.15	—
Ghirisŭ	4.11	—	3 12	—
Apahida	5.36	—	4.59	—
Cluşiu	5.56	—	5 30	—
	6.31	6.03	—	8.00
Nedeşdu	6.52	6.21	—	8.34
Ghirbĕu	7.08	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.23	—	—	9.56
Stana	8.12	—	—	10.16
Huiedinŭ	8.12	7.14	--	11.04
Ciucia	8.52	7.43	—	12 17
Bucia	9.10	—	—	12.47
Bratca	9.29	—	—	1.21
Rév	9.41	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	10 24	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	10.43	—	—	3.38
Várad-Velinţe	10.53	—	—	3.54
Oradia-mare	11.—	9.13	—	4.05
	11.15	9.18	10.55	—
P. Ladány	1.09	10.38	1.23	—
Szolnok	3.29	12.20	3.24	5.17
Buda-pesta	6.38	12.20	10.05	5.25
Viena	—	2.15	2.15	10.—
	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	2 02	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	.
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	--
Cluşiu	—	10.28	5.05	6.43	—
	10.45	—	—	7.03	—
Apahida	11.14	—	—	7.26	—
Ghiriş	1.06	—	—	8.51	—
Cucerdea	—	—	—	9.31	—
	2.01	—	—	9.43	—
Uióra	2.10	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.19	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.33	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3 35	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	4.09	—	—	11.28	- -
Blaşŭ	4.29	—	—	11.44	—
Micăsasa	5.0[illegible]	—	—	12.18	—
Copşa mic[illegible]	5.45	—	—	12.36	--
Mediaşŭ	6.[illegible]6	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	6.45	—	--	1.56	6.40
Sigişóra	7.40	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	8.07	—	—	3.02	8.01
Homorod	10.05	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	11.02	—	—	5.30	11.02
Apatia	11.37	—	—	6.03	11.37
Feldióra	12.14	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	1.09	—	—	7.14	1.09
	1.55	5.45	—	—	1.50
Timişŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ	3.28	6.47	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucuresci	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	--	9.28
Gurasada	7.43	--	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşenĭ	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10 53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.